

Нъ понеже гръцко-то царство нѣмаше моралнѣ основѣ въ владаніе-то надъ Българы-ты, или по-ясно да рѣчемъ, понеже негова-та власть до основаніе бѣ подкопана и лишена отъ всякѣ нѣравственность; то бѣ принудена да прави художественъ моралъ, принудена бѣ да прави завѣры противъ покорены-ты народы.

Любопытно е това питанне: каква е была тая завѣра—завѣра отъ ягкы-ты противъ слабы-ты.

Тя ся основаваше на вѣрозаконнѣ-тѣ полиціи.

Като потѣпкахъ право-то на владаніе-то отъ истинно-гражданскѣ странѣ, Гърци-ти изгубиха закона съ высотѣ-тѣ на нѣгово-то божественно происхождение и направихъ отъ него служители на неправдѣ-тѣ и подпорѣ на безнѣравственность-тѣ. По селскы-ты и градскы черквы намѣстихъ слугы на олтаря, проповѣдници и духовници, на кои-то главно-то управление ся верѣдоточяваше въ лице-то на Патріарха. Служители-ти на олтаря, проповѣдници-ти и духовници-ти показвахъ ся за народны, пріатели, духовны отцы, душевны лѣкари, учители, поучители, съ еднѣ рѣчь, Христовы намѣстници, а не бѣхъ друго нищо, освѣнь кесареви агенти. Вмѣсто да утвърждаватъ въ моралъ, развращавахъ; вмѣсто да утѣшяватъ и поучяватъ народа, лѣжахъ го, всякакъ ся старяхъ да скрѣпѣтъ отъ него свѣтлость-тѣ, а да му показватъ блѣсъка на царево-то величество. Съ тоя блѣсъкъ заслѣпявахъ бѣдны-ты христіаны, кои-то отъ Христовѣ-тѣ наукѣ добыхъ само формѣ, а никаквѣ наукѣ, или по-добрѣ да ся каже, вмѣсто наукѣ добыхъ гръцкѣ пропагандѣ въ видѣ нарядбѣ. Богъ е далъ на царя власть и заповѣдалъ е да ся слуша — това бѣ всичкый-тѣ мораленъ смыслъ на това гръцко христіанство.

А подъ тѣхъ моралнѣ системѣ, като подъ широко-распрострѣнѣ прѣпорецъ, бѣше голѣма-та сила на гражданскы-ты